

Malířství 19. století

zimní semestr 2012

Malířství 19. století

Malířství v Čechách 1790 – 1840
(„generace zakladatelů“)

Příčiny nepříznivé situace

- oslabení tradiční mecenášské úlohy církve;
- složitá situace šlechty – centralizované řízení státu vedlo k oslabení postavení aristokracie v provinciích;
- nedostatečně rozvinutý umělecký trh a malý potenciál měšťanstva pro podporu umění a kultury.

Projekty na podporu rozvoje uměleckého provozu v Čechách

- Společnost vlasteneckých přátel umění (Privat Gesellschaft patriotischer Kunst Freunde, 1796);
- Kreslířská akademie (1799);
- Krasoumná jednota pro Čechy (Kunstverein für Böhmen, 1835).

Jan Jakub Quirin Jahn

(1739 Praha – 1802 Praha)

- přední znalec dějin výtvarného umění v Čechách;
- zakládající člen Společnosti vlasteneckých přátel umění;
- jeho činnost historiografická (nerealizovaný přehled dějin českého umění) a sběratelská (archivní materiály Pražského malířského bratrstva).

Jan Jakub Quirin Jahn (1739-1802),
Podobizna dámy v čepci, kol. 1785,
olej, plátno, 59 x 42 cm, Národní
galerie v Praze

Ludvík Kohl

(1746 Praha – 1821 Praha)

- studium v ateliéru Norberta Grunda a na mědirytecké akademii Jakuba Schmutzera ve Vídni;
- od roku 1775 vyučoval kreslení na c.k. normální škole v Praze;
- významná byla jeho činnost portrétní;
- po roce 1800 se soustavně věnoval malbě architektury a architektonických interiérů.

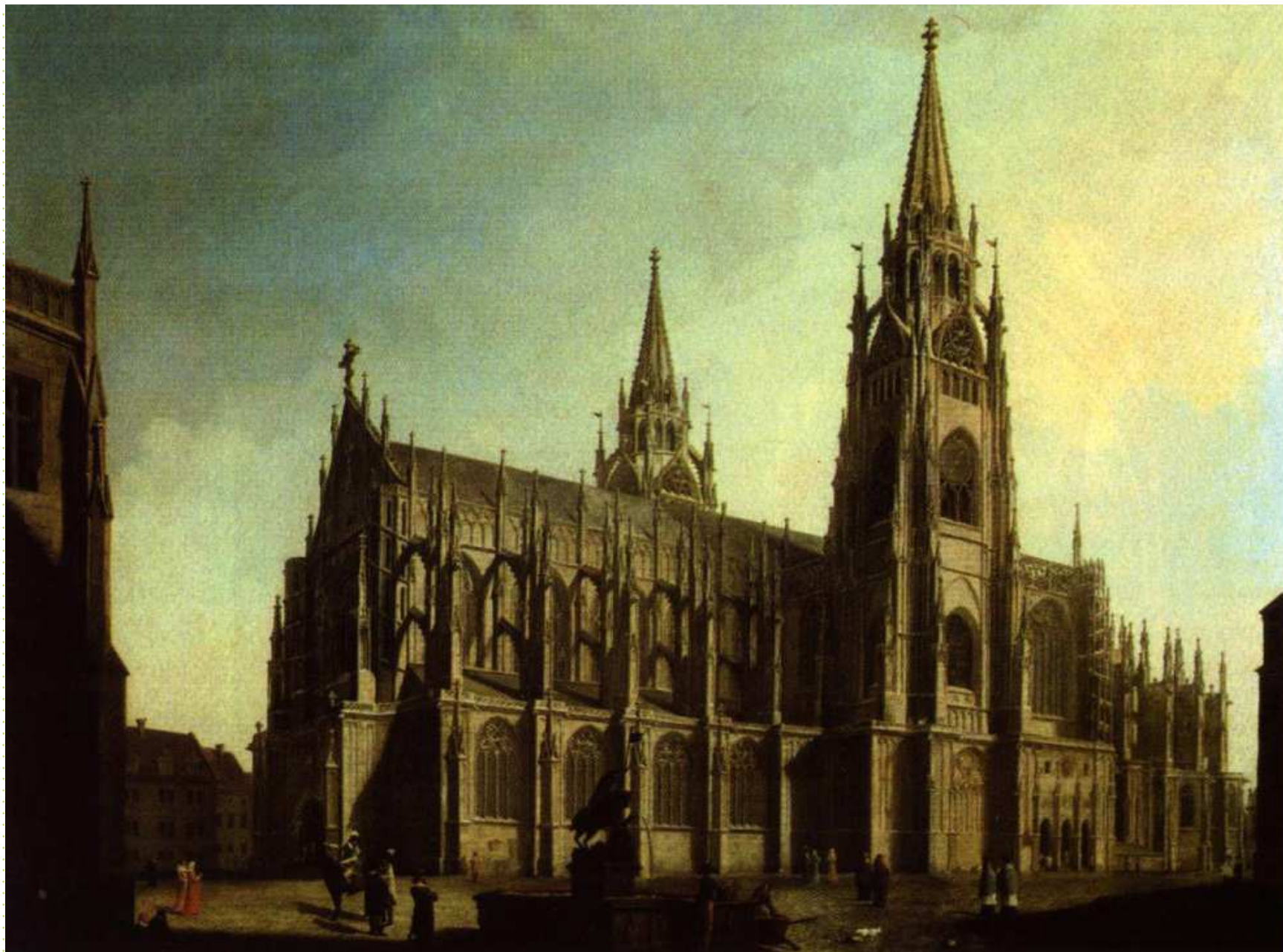

Ludvík Kohl (1746-1821), Pohled do umělcova ateliéru, 1799, štetcová kresba tuší, papír, 52,5 x 66 cm, Muzeum hl. města Prahy

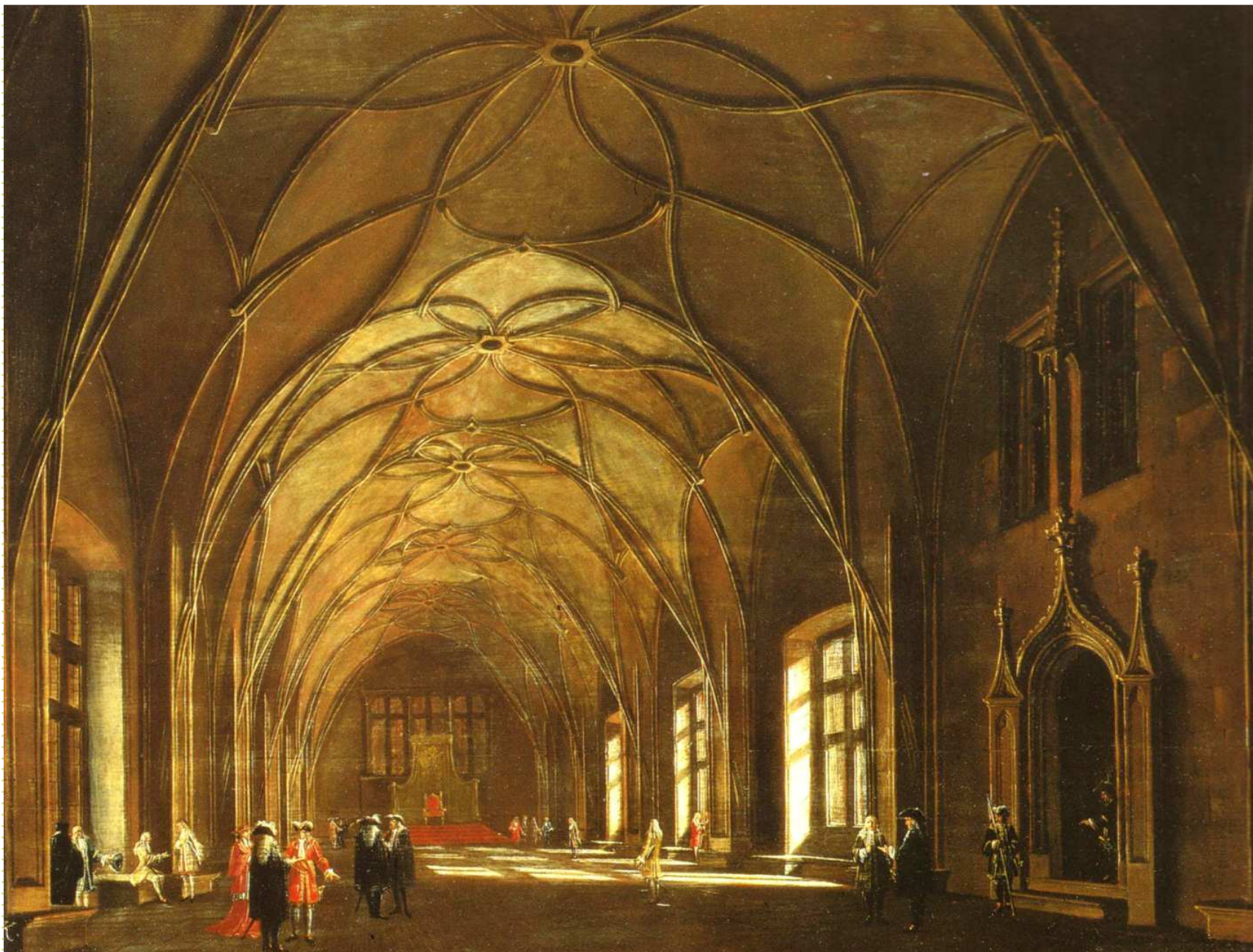

Ludvík Kohl (1746-1821),
Podobizna umělcovy dcery
Anny, kol. 1810, olej, plátno,
79,5 x 63 cm, Muzeum hl.
města Prahy

Ludvík Kohl (1746-1821), Návrh dostavby Katedrály sv. Víta v Praze, 1814, olej, dřevo, 112 x 152 cm, Muzeum hl. města Prahy

Ludvík Kohl (1746-1821), Vladislavský sál, mezi 1810-1820, olej, plátno, 65 x 86 cm, Národní galerie v Praze

Josef Bergler

(1753 Salzburg –1829 Praha)

- studoval u Martina Knollera v Miláně a Antona Marona v Římě;
- působil jako dvorní malíř a stolovník pasovského biskupa Leopolda Thun-Hohensteina;
- pedagogické zásluhy;
- v poslední době je Bergler oceňován i jako zručný kreslíř a grafik.

Josef Bergler (1753-1829), Mladý
umělec – novoročenka, 1811, mědiryt,
12,8 x 8,3 cm, Boris Wilnitsky Fine Arts

*Dies Papier ist so klein.
In die große Rahmen hinein!*

Josef Bergler (1753-1829), Heřman po bitvě v Teutoburském lese, 1809, olej, plátno, 241 x 304 cm, Národní galerie v Praze

Josef Bergler (1753-1829), Spytihněvův soud, 1818, olej, plátno, 160 x 195 cm, Kolowratská obrazárna v Rychnově n. Kn.

Karel Postl

(1769 panství Bechyně – 1818 Praha)

- studoval ve Vídni, patrně u Friedricha Augusta Branda a na mědirytecké akademii Jakoba Schmutzera;
- v roce 1806 byl pověřen vedením krajinářské školy na Akademii v Praze;
- propojoval klasicistní východisko s některými preromantickými prvky.

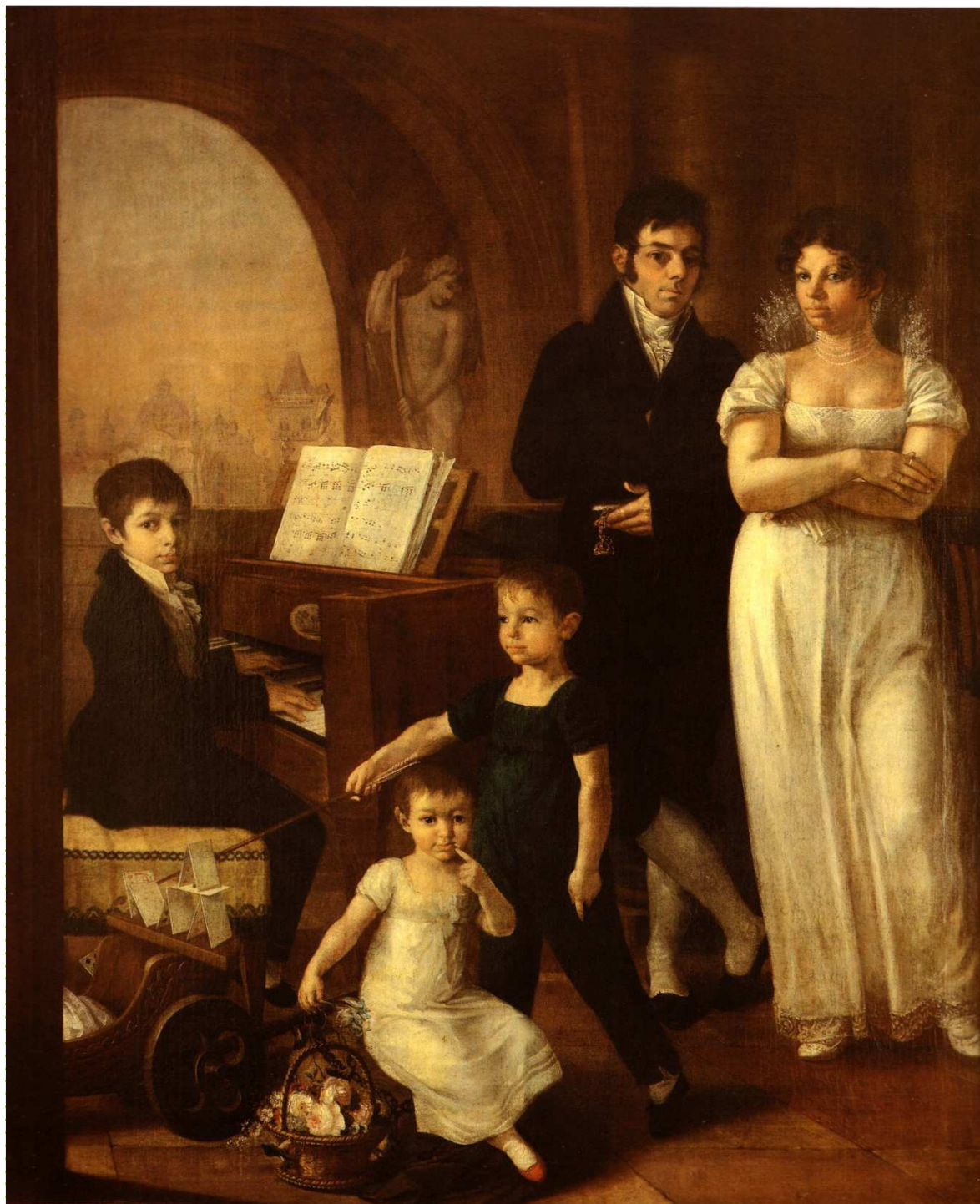
Karel Postl (1769–1818), Večer z cyklu Čtyři denní doby, kol. 1810, olej, plátno, 77 x 102 cm, Národní galerie v Praze

Antonín Machek

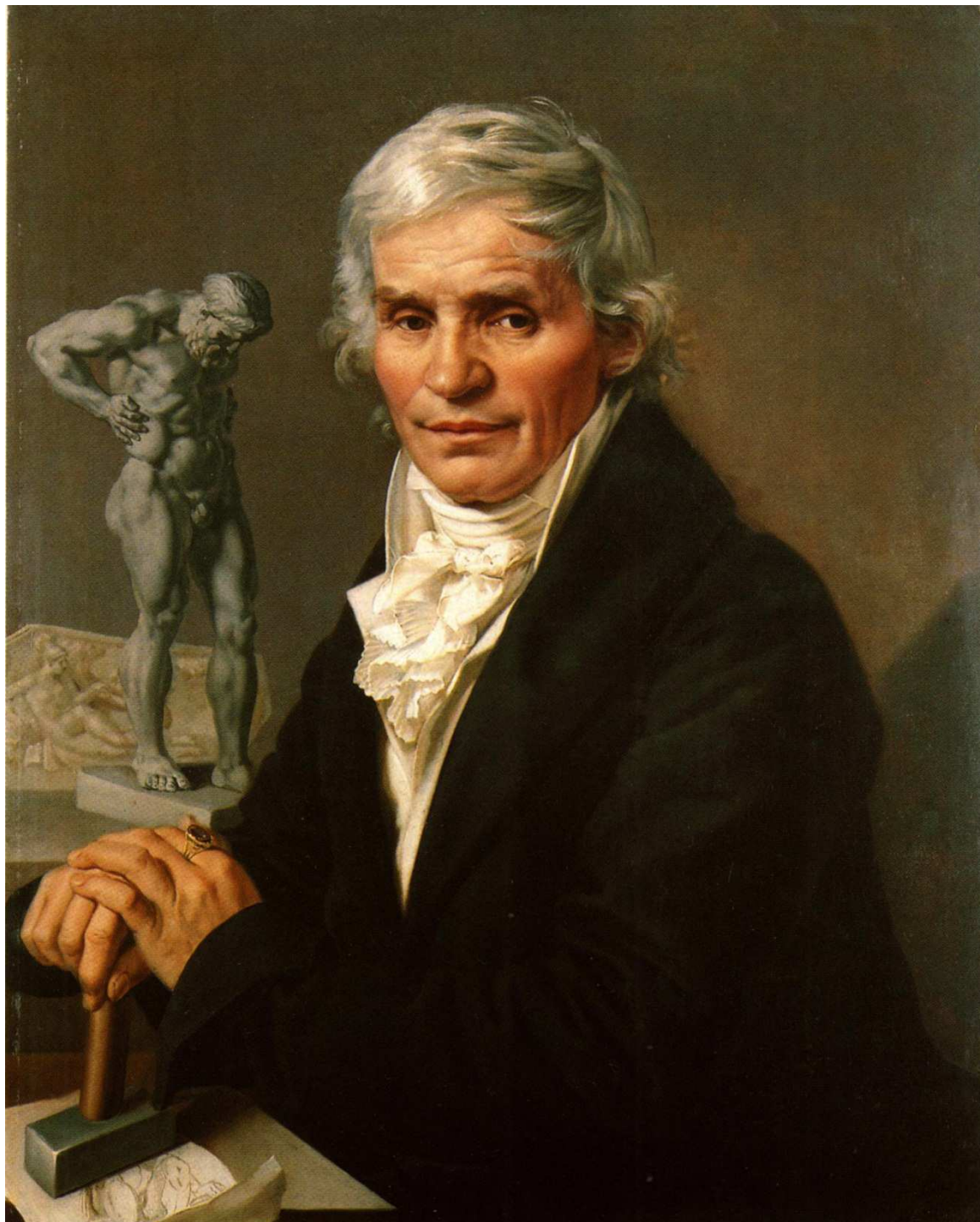
(1775 Podlažice – 1844 Praha)

- prošel různorodým školením, v roce 1799 pak studoval na Akademii ve Vídni;
- po návratu do Prahy v roce 1814 se stal nejosobitějším portrétistou zdejší měšťanské společnosti;
- chtěl se uplatnit i v oboru historické malby – grafický cyklus *Dějiny Čechů v obrazích* s náměty z českých dějin od mytických počátků do novověku.

Antonín Machek (1775–1844), Podobizna rodiny mechanika Josefa Božka, po 1814, olej, plátno, 126 x 105 cm, Muzeum hl. města Prahy

Antonín Machek (1775–
1844), Podobizna sochaře
Josefa Malínského, 1818,
olej, plátno, 78,4 x 61,9 cm,
Národní galerie v Praze

Antonín Machek (1775–
1844), Podobizna Ludvíka
Rittera von Rittersberg, před
1827, olej, plátno, 52,9 x 44,5
cm, Národní galerie v Praze

František Horčíčka

(1776 Praha – 1858 Praha)

- mimořádně a všestranně nadaný umělec;
- navštěvoval kreslířské kurzy Ludvíka Kohla, později studoval na filozofické a právnické fakultě;
- v roce 1800 se zapsal na pražskou výtvarnou Akademii, po absolutoriu nastoupil jako správce Colloredo–Mansfeldské obrazárny, přičemž se uplatnil i jako restaurátor.

František Horčíčka (1776–1858),
Portrét astronoma Adama
Bittnera, asi 1837, olej, plátno, 95
x 71 cm, Národní technické
muzeum

František Horčíčka (1776–1858), Poslední soud,
1820, olej, plátno, 395 x 220 cm, kostel
Nejsvětější Trojice v Praze-Košířích

František Tkadlík

(1786 Praha – 1840 Praha)

- od roku 1803 souběžně s pražskou uměleckou Akademií studoval filozofii na univerzitě;
- uplatnil se jako portrétista a od roku 1817 působil ve funkci správce černínské obrazárny ve Vídni;
- od roku 1836 ředitelem umělecké Akademie v Praze.

František Tkadlík (1786–
1840), Podobizna Otakara
Černína, 1823, olej, plátno, 61
x 47,5 cm, Národní galerie v
Praze

František Tkadlík (1786–1840), Návrat sv. Vojtěcha z benediktýnského kláštera Monte Cassino r. 993 do vlasti, olej, plátno, 1824, 89 x 119 cm, Národní galerie v Praze

František Tkadlík (1786–1840), Enyó (Epilog Napoleónův), 1825, olej, plátno, 100,5 x 137,5 cm, Národní galerie v Praze

Jacques-Louis David (1748-1825), Sabinky, 1799, Louvre, Paříž

František Tkadlík (1786–1840), Sv. Václav a sv. Ludmila při mši, 1837,
101,5 x 141 cm, Národní galerie v Praze